

לקוראינו היקרים שלום וברכה,

זה התחיל ככה:

כתוצאה מהדף בתחילת השבוע, נתקבלו תגובות מבני המשפחה שלנו.  
ברשותכם, נציג לפניכם גם תגובות אלה וגם הדברים שכתבתי (מ.) בחזרה.  
אנחנו מקווים שתכתובת זו תעזור להבהיר חלק מהתחושות הפועלות בשטח...  
בברכת שבת שלום וכל-טוב,  
מרדכי

-----

### האמת האמת?

שאני קצת מאוכזבת. ואפילו די בהלם.

מוזר לי מאוד הגישה שלך לשחרורו של גלעד שליט תוך סיכון ממשי ומוחשי של כל עם ישראל.

לא ככה חינכתם אותנו...

חינכתם אותנו להכיר בקדושת ערך חיי אדם ובערבות הדדית ובערכים חשובים נוספים.

אך כל זה לא בא מעל ערך של חילול כבוד שמיים נורא שקרה פה.

שמעל אלף מחבלים רוצחים שרצחו מאות יהודים אם לא יותר מהלכים חופשי ובזים לעם ישראל על חולשתם הנוראה.

משפחות שכולות רבות שאיבדו את יקיריהם במלחמתנו על עצמאותנו עומדות חסרות אונים, מבויישות ומושפלות למראה המחבלים שרצחו את יקיריהם מתהלכים חופשי ומקבלים כבוד. למראה מדינת ישראל שדמו של גלעד שליט חשוב להם מדמם של כל אותם קורבנות טרור. ולצערנו, כלימוד מההיסטוריה, גם דמם של קורבנות העתיד.

נכון. זה קשה מאוד לומר את זה. אנחנו מאוד רוצים שגלעד יחזור הביתה. אבל לא בכל מחיר! לא זו מידתו של אברהם אבינו. לא זה רצון ה'.

אנחנו לא מצילים אחד ובכך מסכנים את כל החבורה. כן, אני לא מוכנה שגלעד יחזור הביתה ועם ישראל כולו יהיה בסכנת חיים.

זוהי שטיפת מוח פסיכולוגית שנוגעת בנימי הנפש העדינים ביותר אותה עושה פה התקשורת.

אסור לנו ללכת שבי אחר הדיבורים האלה.

עד כאן להבוקר...

אשמח לשוחח איתך על זה עוד.

יום טוב!

---

ולזה ברכה משיבה...

אני מסכימה עם כל מילה שכתבת - במיוחד הדגש על הערכים שעליהם גדלתם, והסייפא שלך על התשקורת שהוליכה את כולנו שלל. לע"ד, אברהם ושחרור לוט מהשבוי לא דומים לסיפור שלנו - זה דומה לסיפור של נחשון ווקסמן - סיכון מול סיכוי -

ולצערינו זה לא צלח אבל ניסינו. פה אנחנו נכנענו, לא ניצחנו. לע"ד היה טוב רק להגיד - טוב שגלעד שליט בבית, בלי כל מילה נוספת בדף שהוא א-פוליטי ולא רק לציבור דתי.

הייתי שמחה אם אבא היה מעתיק את המכתב שלך למכותבים שלו - כדי לתת בטוי לערכים שהעלית ושגדלת עליהם, וכן ככה התבטאו הרבה רבנים - לא בכל מחיר לשחרר. ה' הוא מתיר אסורים, ולכן אנחנו לא אמורים לעשות משהו נגד רצון ה'. אני מאד אוהבת אותך - ומאד שמחה שכתבת. ... אוהבת, אמא

---

ועכשיו גם תורי...

בס"ד

בתור "ילד סנדוויץ'" למדתי מגיל צעיר שלא קל להיות באמצע - לא מבחינה חברתית ולא מבחינה השקפתית. אך אם יש דברים שאתה מאמין בהם אזי צריכים להיות דברים לאמונה, לא משנה מה.

אנחנו היהודים, למשך כל דורותינו, בניו של אותו אב האומה שמצא את עצמו מעבר אחד וכל העולם כולו מהעבר השני. ולאחר כמה דורות, אף נביא הגויים הנודע לשמצה קבע שאכן אנחנו, כל העם ולא רק יחיד זה או אחר, כל העם היהודי הוא **"...הַן-עַם לְבָדָד יִשְׁכֵּן וּבְגוֹיִם לֹא יִתְחַשֵּׁב."** [במדבר כ"ג 9]

ובתוך העם היהודי, חלקו של העם הזוכה לשכון בארצו, הוא פלח אחד שלעיתים קרובות מוצא את עצמו נפרד לא רק גיאוגרפית אלא אף השקפתית מפלחים אחרים שבעם שבכל תפוצותיו. וגם בתוך זה, המגזר המכונה 'דתי' (להזכירך, מילה זאת כתואר לסוג מסויים של יהודי, אינה מופיעה לא במקרא, לא במשנה ולא בגמרא ואולי אפשר להגיד שהיא בכלל מטבע לשון חדש בעידן המודרני). הוא חלק נפרד נוסף בתוך אותו עם השוכן בארצו (וגם מחוצה לה, אך כרגע השיחה היא על תושבי המדינה...).

...

בתוך המגזר הדתי שבמחנה ישראל שנמצא בארץ - הקבוצה הקטנה שאליה אנחנו מזדהים יותר בהשקפותיה - הקבוצה הדתית-לאומית. אולי מהלך ה"סיווג" הזה, עד שהגענו ל'היכן הפינה שלנו', כבר יבהיר לך את מורכבות הסוגיה שאנחנו עוסקים בה, **עסקת שליט**.

לפני שניכנס לשיחה על סוגיה זאת, אולי עוד פרט שרצוי להבהיר.

ההלכה מלמדת אותנו כי **"...סִכָּה ...שְׂצֻלָּתָהּ מְרַבָּה מִחֻמָּתָהּ פְּשָׁרָה"** [משנה 'סוכה' - פרק ב', משנה ב']

כלומר, סוכה ללא סכך בכלל אינה סוכה, ואילו על ברכת מצוות "לישב בסוכה" בסוכה שהסכך שלה כל-כך עבה עד כדי שקרני השמש אינן יכולות לחדור מבעדו, יש לשאול שאלת רב.

[**"הסכך צריך להגן מן השמש, וכל זמן שהוא חוסם את רוב קרני השמש - כשר, שרובו נחשב ככולו. אבל אם מחצית מקרני השמש חודרים דרכו - הסוכה פסולה. ומודדים זאת סמוך לסכך, מפני שקרני השמש**

מתרחבות בדרך ירידתן דרך החורים שבסכך, עד שסמוך לקרקע פעמים רבות נראה שחמתה של הסוכה מרובה מצילתה, ואע"פ כן אם במדידה שסמוך לסכך ימצא כי צילו מרובה מחמתו - הסוכה כשרה. [שו"ע תרל"א, א']

אולי נוכל לראות בהלכה זו משל לאופנת הכיפות החבושות בעם ישראל. יש שחובשים את מה שנקרא "כיפת השמיים", והיא אולי דומה לסוכה ש'חמתה מרובה על צלתה'. יש שחובשים כיפה שחורה שאינה נותנת לקרני האור לחזור מבעדה. ויש שחובשים כיפה סרוגה, "שְׂצֵלָתָהּ מְרֻבָּה מִחֲמָתָה". ואני אומר כי **הכיפה הסרוגה** היא מסמלת אדם שהוא מעורה בחברה – והוא אדם שצריך ללמוד לעשות את הסינון במינון הנכון בשבילו בין חמה לבין צל...

### ולעניין העיסקה –

כתב דניאל גרינפילד בבלוג שלו השבוע:

***All of Israel is expected to love Gilad Shalit enough to die for him at the hands of the terrorists who are his blood price.***

(=[לפי הגיון העיסקה] כל אדם בישראל (יהודי) צריך לאהוב גלעד שליט מספיק כדי למסור את נפשו בעדו בידי המרצחים שהם היו תג המחיר לשחרורו.)

אכן, כך נראים הדברים, וכיוון שאין לאף אחד כח נבואה לדעת מה יביא הבוקר, החשש הוא מאד מציאותי. אם כי, החשש מההרג בכבישים אינו פחות אקטואלי, והסיכוי והסיכון מכך הוא אף גבוה יותר. ובהקשר זה יש יותר ממעט צביעות בכל ה'סיסמה' על קדושת החיים כדי להצדיק את העיסקה.

נוסיף על כך שבשנים האחרונות המחבל המצוי אינו שש כל-כך לבצע את מזימותיו פנים אל פנים, אלא על-פי רוב מאחורי מסך משגר הטיל... כך שהיה ניתן לשער (נכון או לא נכון אין לנו יודעים עדיין...) כי אולי פחותה היא הסכנה מהמרצח המסתובב חופשי בקרבנו ואולי יותר מכך שהוא יושב ומתכנן את המזימות שלו...

יש לזכור – אחרי הכל – כי אנחנו **בתהליך הגאולה**, וכל דבר שמושך ומסיג אותנו מתהליך זה הוא אינו רצוי, בלשון המעטה. הוא מעכב ואף משבש את התהליך האמיתי שבו אנחנו כן צריכים להשקיע את מרצנו הרב. כל האנרגיה שאנו משקיעים על מה שנקרא "תהליך השלום" – **הוא השקעה לשוא**, ללא שום דבר שנראה לעין שיכול להצדיק אותו. 60 שנה פלוס היו אמורות להספיק ללמדנו לקח זה, ומשום-מה, טרם למדנו.

עד כאן אני מקוה שרשמתי דברים שאנחנו מסכימים בהם.

נראה לי שהנקודה שעליה אנו חולקים היא בזאת – היכן המוקד **כעת** – במטרה או בתהליך? אנחנו מסכימים על המטרה, שהיא להביא את עם ישראל למצב שבו הוא חוזר לשורשים שלו, ועובד את הקב"ה **מרצונו החופשי**.

אך, על מנת להגיע למטרה המיוחלת הזו, צריך להיות **עם**.

והעם היהודי, השוכן בארצו היום, אינו במקום שהיינו רוצים שיהיה. נקודה.  
תקראי לזה הזיות על שלום עכשיו, על פנטזיות של 2 מדינות ל-2 עמים, על הסחף והשקר של  
התקשורת...  
זה לא משנה.

העובדה היא שהעם שלנו היום הוא עם מחולק, מפורד, מפולג וכן מנותק.

**אך הוא גם עם שמחפש...!**

כולנו יודעים ש'המצב' אינו בסדר. כל אחד מנתח את זה אחרת, אך נקודת המוצא היא זהה לכולנו.  
משהו לא טוב כאן.

ותלוי בהשקפת העולם של כל אחד ואחת, המסקנות שמסיקים מהניתוח הן שונות מאיש לרעהו.  
והשוני הזה מתבטא לענ"ד בראש ובראשונה במגזר החינוך, וכן בסדר העדיפויות הלאומי.

ואני לא יכול בעצמי לשנות את זה וגם את לא יכולה.

נוכל להתפלל שה' יתברך יעזור לעם, שהוא יכול איתנו במהלכים שיביאו אותנו להיות קרובים  
יותר איש לרעהו, וכתוצאה מכך קרובים יותר גם אליו. וה' אכן עושה כאלה דברים, אף שאין אנו  
מבינים את מה שאנחנו רואים.

ושמא תביני אותי לא נכון – הפילוג בעם קיים מאז בריאתו. ידוע לך הדעה בגמרא שבני ישראל  
חצו את ים סוף לא במסלול אחד אלא ב-12 מסלולים נפרדים(!), אחד לכל שבט. וזאת כיוון  
שלכל שבט ושבט יש דרך ייחודית שלו לעבוד את ה'. הדבר המאחד היה ההליכה ביחד לקבל את  
התורה במעמד הר סיני, שם "**ויחן שם ישראל נגד ההר**", כ"**איש אחד בלב אחד**", כדברי  
רש"י.

ועוד – נכון להיום, צורת המשטר בארץ הוא מעין דמוקרטיה עם כל המעלות והחסרונות של  
משטר כזה. אחד המאפיינים שלו הוא בחירות לכנסת. כל אחד רשאי לבחור לפי מיטב הבנתו.  
לפעמים התוצאות אינן לרוחנו. מי שמבין שזהו התהליך גם אם אינו מזדהה עם התוצאה, לא ילך  
לגנות את עצם השיטה. אולי הוא יצטער שבעיניו "העם בחר לא נכון", וייתכן שההשלכות מכך  
יהיו חמורות ביותר. אך הוא אינו מנסה להפיל את המנגנון.

הוא רוצה בבחירה, והוא רוצה בבחירה חופשית.

הוא יכול להתפלל שהתוצאה כן תהיה לרוחו, אך הוא ישלים עם התוצאה שמתקבלת.  
במשטרים בארצות המערב, שבאחת מהן אביך ואמך גדלו, העניינים בבחירות אינם קריטיים  
בד"כ.

כאן הם כן, כאן זה יכול להיות עניין של חיים ומוות.

ואף-על-פי כן, אנחנו יודעים שהקב"ה הוא בעל הבית וכל דבר שקורה בעולם הזה קורה כי הוא  
מאפשר את זה.

וה' מחכה בסבלנות מאות ואלפי שנים שעמו ילמד לחיות ביחד, לאהוב איש את רעהו כאח,  
ולסגור את המעגל שנפתח כאשר יוסף אמר, "**את אחיי אנוכי מבקש**" [בראשית ל"ו 16].

**ר' את המדרש המפורסם על רבי עקיבא במסמך המצ"ב.**

המצב שנוצר כתוצאה מהעיסקה טומן בחובו סכנות רבות וחמורות – לך, לנו ולכל יהודי באשר הוא שם.

וכן, אנחנו רוצים שזה יהיה אחרת.

אך אנחנו יושבים בתוך העם שלנו, ואנחנו, כעם, לא 'שם'.  
לא הגענו עדיין, ויש הרבה עבודה עוד לעשות.

ו"אין אדם עומד על דברי תורה אלא אם כן נכשל בהן." [מסכת גיטין מ"ג ע"א]

כל אחד מאיתנו – לא משנה כמה אור הוא מכניס דרך הכיפה שלו – חייב להבין שהוא חלק בלתי-נפרד מהעם כולו.

לכן, אם אנחנו רוצים שסולם הערכים של העם שלנו והמצפן של העם שלנו יכוון למטרות הנשגבות שלהגשמתן אנחנו נבראנו כעם ולא להיות "ככל הגויים", אזי העבודה היא כלפי פנים ולא כלפי חוץ.

יבוא יום ואנחנו נבין שבאותה מידה שלא נוכל לטפס על גג, ולהצהיר קבל עם ועדה כי חוק הכבידה אינו שייך לנו, כך נשכיל להבין שהחוקים החברתיים הם גם חלק מהבריאה האלוקית ולא נוכל להתנער מהם.

בינתיים, טוב להזכיר לעצמנו כי אנחנו מתלמידיו של אברהם אבינו ולא מתלמידיו של בלעם הרשע.

[פרקי אבות, פרק ה' משנה י"ט]